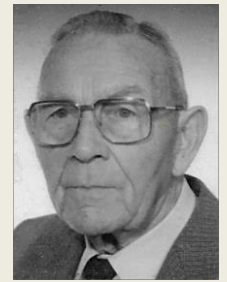

Herinneringen van Henri Bultman (1908-2006) opgetekend te Twello. november 1986

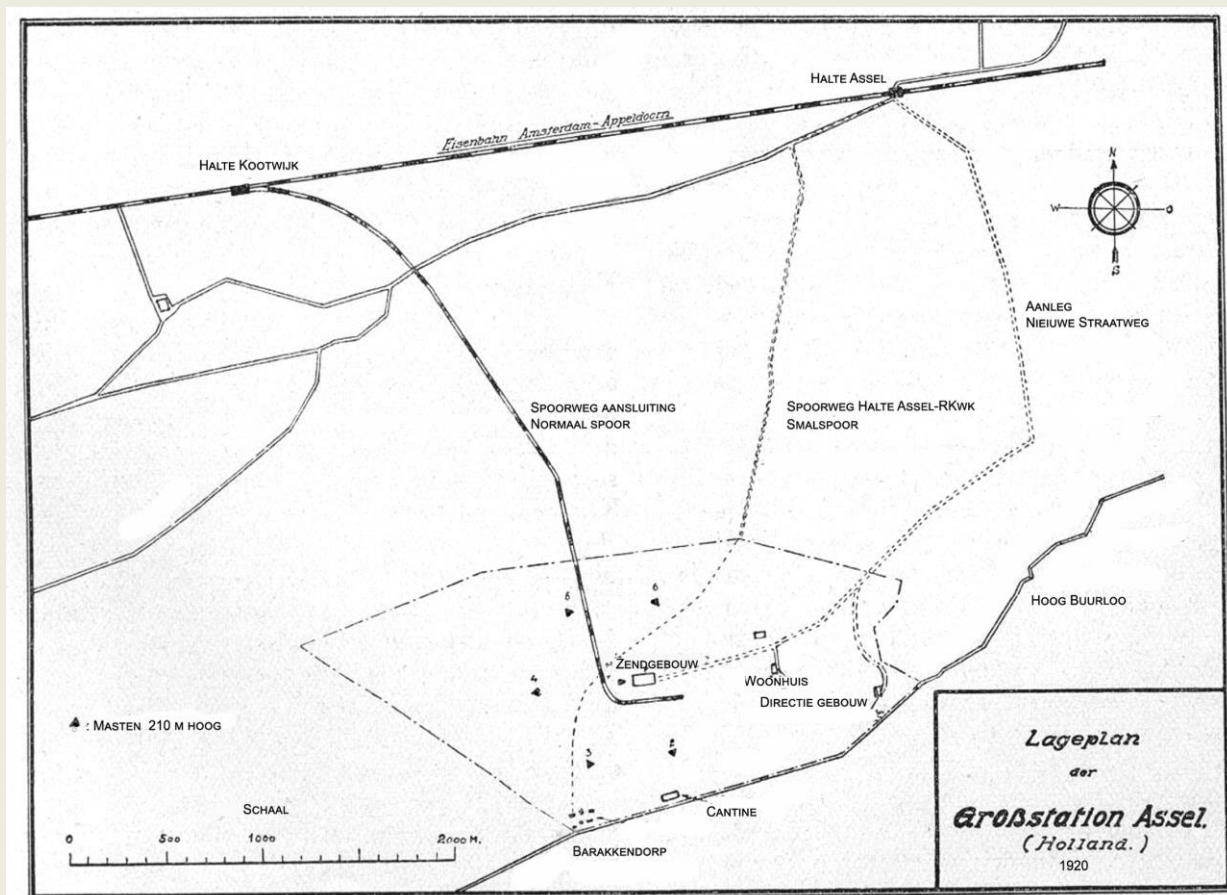

Onderstaand geef ik weer mijn verhaal van de beginperiode op Radio Kootwijk in het jaar 1920.

Het Kootwijkerzand omstreeks 1920 met op de achtergrond de masten van Radio Kootwijk in aanbouw.

Het was in de jaren direct na het einde van de Eerste Wereldoorlog dat op een locatie ten westen van Hoog-Buurlo een begin gemaakt werd met de werkzaamheden t.b.v. een aldaar te bouwen Radio-zendstation. Mijn vader was belast met de uitvoering van het grondwerk en de aanleg van een spoorlijn. Nabij de spoorweg halte Kootwijk kwam een aftakking van de spoorverbinding Apeldoorn- Amersfoort.

Het was in het begin van het jaar 1920 dat Bultman (mijn vader) en zijn gezin als een van de eerste bewoners neerstreek in een kleine nederzetting gelegen aan de weg Hoog Buurlo/ Harskamp. Deze nederzetting bestond uit een hoofdgebouw dat bewoond werd door het opzichthoudend personeel, een ziekenverpleger, administratief personeel en twee huisknechten. Dan was er nog een groot gebouw dat eens dienst had gedaan als keuken en eetzaal. Aan de voorzijde van dit gebouw bevonden zich de woningen van het keukenpersoneel. Er was een smederij en zeven los van elkaar staande barakken waarvan er één was ingericht als paardestal voor ongeveer 6 paarden en een woonruimte voor de verzorger van de viervoeters. Tevens bevond zich daar een watertoren. Deze watertoren diende voor drink- en waswater. Het geheel had in de laatste oorlogsjaren onderdak- en leefruimte verschaft aan een groep Amsterdamse werklozen die hier te werk waren gesteld bij de Ned. Heidemaatschappij met als doel de zandverstuivingen in te dammen.

Nu kwamen al deze gebouwen goed van pas om hier personeel te huisvesten die nodig waren bij de bouw van het zendstation Radio Kootwijk. De bestemming van het hoofdgebouw is in de aanvang al ter sprake geweest. Het gebouw dat voorheen als keuken en eetzaal had gediend, werd verbouwd en verleende onderdak aan de heer Looyen (opzichter Heidemij) en zijn gezin, de heer Bultman (uitvoerder spoor- en

grondwerk) en gezin, de heer Kühn (monteur Siemens) en gezin en de heer Karl Franz (monteur Siemens) als kamerbewoner. De barakken deden dienst als opslagplaatsen voor materiaal. Hierin zijn ook nog een groep bouwvakkers gehuisvest geweest. Die waren met de firma Siemens meegekomen uit Berlijn en werden ingezet bij de bouw van het zendstation. Het eten voor deze mensen werd verzorgd door de familie Beekman (de latere bewoners van Hotel Radio Kootwijk) die een kantine beheerden, gelegen nabij

het barakkenkamp. En zo kwamen wij als kinderen als het ware in een hele nieuwe wereld terecht. Nog zie ik voor mij de drukte en bedrijvigheid.

De aanleg van de spoorlijn, de bouw van de zendmasten, de aanvoer van de materialen en dan later nog een stukje spoorlijn vanaf de hoofdlijn naar het barakkenkamp. In de beginne lag er ook nog een smalspoortje dat liep vanaf het station Assel naar het barakkenkamp. Dit werd al snel vervangen door een klinkerweg die liep van station Assel naar Radio Kootwijk. De gebroeders van Polen waren de

stratemakers. Dit smalspoorlijntje had voor ons kinderen een bijzondere beking. Het was in de eerste plaats bedoeld voor treinreizigers met bestemming Radio Kootwijk. Op een platte lorry was een grote tuinbank gemonteerd met een leuning in het midden en een voor- en achterzit. Ook werd over dit lijntje proviand aangevoerd en niet te vergeten bier en limonade.

Werd er proviand gehaald vanaf Assel dan waren wij er als de kippen bij want dat betekende dat wij mee mochten met de voerman, Bauke van der Meulen. Dat ging bij Bauke van der Meulen onder één voorwaarde: Zingen en net zo hard we konden wanneer we door de zandverstuivingen reden. We gingen dan met de wagen en het paard Floris ervoor en in gestrekte draf onder de bezielende leiding van Bauke van der Meulen zongen wij dan uit volle borst: "Waar de blanke top der duinen, schittert in de zonnegloed" .

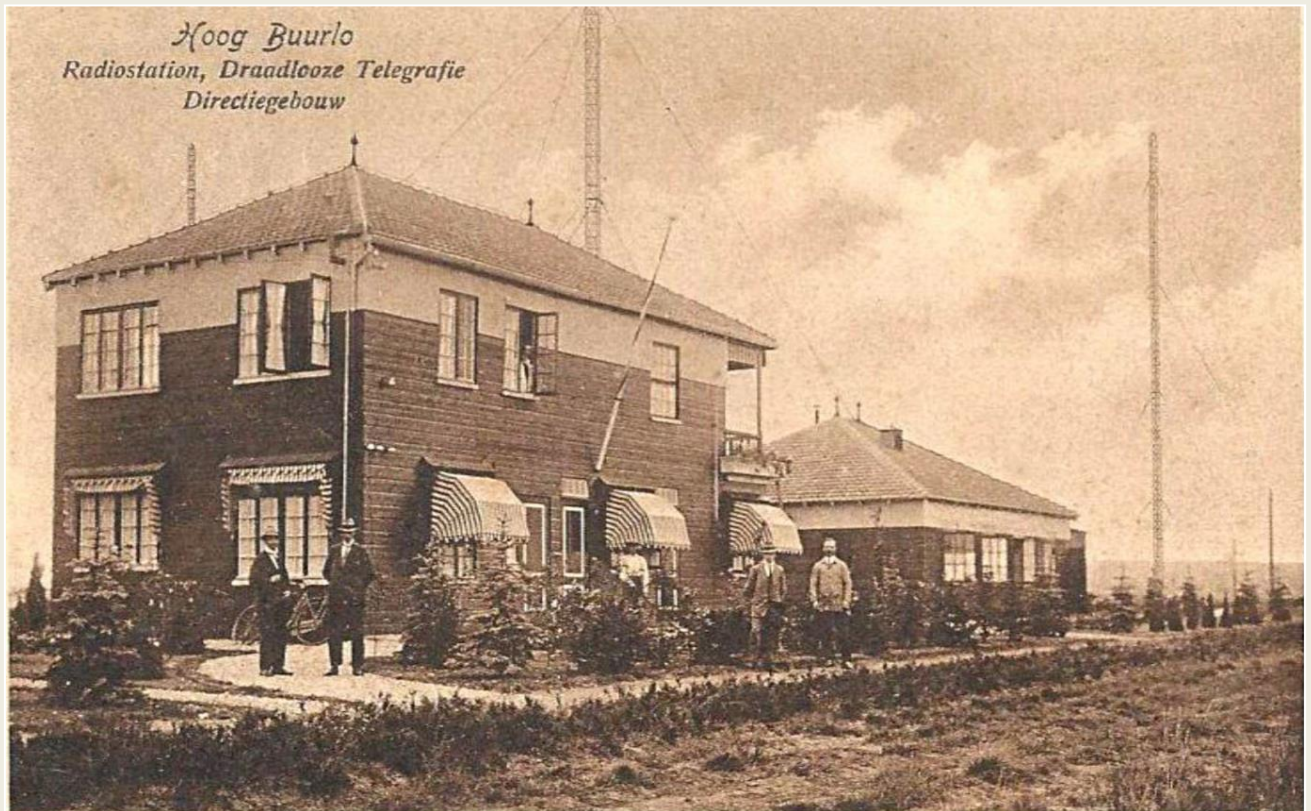
En dan de bouw van de zendmasten

Dat ging tegen elkaar op. De ploeg van Kühn en de ploeg van Franz. Kühn was als eerste gestart en had een voorsprong van een kleine halve mast en wij zagen dat de ploeg van Franz zienderogen inliep. En gezongen dat er door die lui werd, daar hoog in de lucht. Dat was geweldig. Het galmde over het hele terrein. Toen Kühn zijn laatste mast opzette en ongeveer een hoogte van 50 meter had bereikt stortte de bouwstelling naar beneden. Dit heeft aan drie mensen het leven gekost te weten van der Trappe uit Beekbergen, van Tienhoven uit Apeldoorn en de voorman Panzier uit Tiel. Van Hek uit Harskamp hield er een blijvend beenletsel aan over. Zelf heb ik met eigen ogen de bouwstelling omlaag zien storten. Dit was voor ons allen een zwarte dag. Monteur Kühn werd door de firma Siemens subiet teruggeroepen en monteur Franz voltooide de bouw.

De gehele bouw van het zendstation verliep voor-' spoedig en dagelijks zagen wij wagons met materialen binnenrijden via een echte spoorlijn met een echte locomotief. Mijn oudste broer was daar machinist en wij natuurlijk zo trots als apen. Radio Kootwijk heeft op mij (ik was 12 jaar) een diepe indruk achtergelaten. Dat ongerepte landschap, dat ruige, die ruimte en hoog daarboven de zendmasten die later de afstand tussen Nederland en Indië zouden verkleinen. Ik zie nog de heren opzichters Bosma, Quené en Arens. Bosma, die in zijn vrije uren graag paard reed en dan ook vaak te vinden was op de rug van het paard Floris. Quené, die graag een balletje trapte met het kantoorpersoneel. Broeder Lagro en de huisbedienden, van Burik en Kiezebrink, al deze personen zie ik nog voor mij. En dan de geweldige belangstelling van heinde en ver. Met een beetje mooi weer was het een drukte van belang en deed de familie Beekman goede zaken. En dan nog het hoge bezoek uit Den Haag onder leiding van de Hoofd Ingenieur Directeur der PTT. Met extra personenrijtuigen arriveerde het gezelschap in Kootwijk en toen ging het achter onze eigen locomotief aan naar het Radiodorp. Een hele beleving was dat.

De Directeur van de PTT verkoos zelf een plaatsje bij mijn broer op de locomotief en liet zich over alles en nog wat informeren en knikte goedkeurend toen hij hoorde dat mijn broer studeerde voor zwakstroommonteur en zelf een baan ambieerde in die richting. Hij zegde mijn broer hulp toe bij een eventuele sollicitatie in die richting. Mijn broer heeft later een goede baan gekregen bij de PTT. Er was ter gelegenheid van dat bezoek een speciale ruimte ingericht in het grote gebouw (voorheen eetzaal) en daar stond een maquette opgesteld. Aan de hand hiervan kon men zien datgene wat al voltooid was en datgene wat nog in aanbouw was. Ook was er rond het hoofdgebouw het een en ander gedaan. Er was een mooie tuin aangelegd met conifeertjes, heestertjes en in kleuren bloeiende Erica's.

Een vrolijk aanzien tot aan het ogenblik dat Kleuver de groenteman uit Apeldoorn kwam. Zoals gewoonlijk spande hij ook toen bij aankomst zijn ezel uit en zette hem vast aan een kruiwagen die ook vol geplant was met bloemen ter ere van het bezoek uit Den Haag. De ezel keek om, schrok, nam de benen en met kruiwagens en al draaide hij al balkend zijn rondjes rond het hoofdgebouw. Gevolg: De hele prachtige tuin veranderde in een puinhoop. Iedereen die dit zag schaterde van de lach. En dan nog in de winter van 1920

dat de Gerrits Fles dichtgevroren was en Beekman reclame maakte in de Apeldoornse Courant: "Kom schaatsenrijden op de Gerrits Fles, erwtensoep en chocolademelk op de ijsbaan verkrijgbaar. Kortebaanwedstrijden, aardige prijzen". Het liep dan storm. Van heinde en ver kwamen ze naar de Gerrits Fles in die winter van 1920.

Ijspret op Gerritsfles

Op een dag dat mijn broer een paar examens zou afleggen zou de rangeerder voor die gelegenheid als machinist fungeren. Regelmatig oefende hij en dat ging redelijk goed tot op het ogenblik dat hij als ,machinist de locomotief in de loods zou rijden. Door de zenuwen vergat hij de machine buiten werking te zetten en reed dwars door de muur aan de andere zijde de loods weer uit. Toen in de buurt aanwezig personeel op het lawaai afkwamen zagen ze de heer Roks (zo heette hij) als een verdoemd mens over de heide rennen. De goede man hield er nog een lichte shock aan over.

Dit is dan in grote trekken de begin geschiedenis van Radio Kootwijk, althans door mijn ogen als 12 jarige gezien en wat ik mij nog steeds duidelijk kan herinneren. Een herinnering voor mij aan een hele mooie tijd. "

J. Bulder

(Bewerking en foto's: redactie TZZ www.radiokootwijk.nu april 2020)

JANNIE, MINA, THEO EN DRIKUS